

Алаїс С. І., Бобровник С. В., Лилак Д. Д.,
Самохвалов В. В., Самохвалов В. П.,
Фатхутдінова О. В.

Енциклопедія законодавства

(матеріали до спецкурсу)

За загальною редакцією
доцента кафедри теорії та історії держави і права
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
Самохвалова В. П.

Київ
Український Центр духовної культури
2003

ББК 67я2

Е 64

Енциклопедія законодавства (матеріали до спецкурсу) С. І. Алаїс, С. В. Бобровник, Д. Д. Лилак та інш., за заг. ред. В. П. Самохвалова — К.: Український Центр духовної культури, 2003 — 228 с.

ISBN 966-628-058-2

У книзі висвітлюється низка окремих тем лекцій та монографічних досліджень зі спецкурсу "Енциклопедія законодавства", що викладається для магістрів права, а також публікується відповідна програма, що затверджена Вченою Радою юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка (протокол №9 від 18.09.2000 р.).

Рецензенти:

Ж. О. Дзейко, кандидат юридичних наук, доцент
В. Є. Мармазов, кандидат юридичних наук, доцент

Колектив авторів:

С. І. Алаїс — розділ 2 (глава 2.2),
С. В. Бобровник — розділ 2 (глава 2.5),
Д. Д. Лилак — розділ 3 (глави 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5),
В. В. Самохвалов — розділ 2 (глави 2.1, 2.3),
В. П. Самохвалов — вступ, розділ 1, розділ 3 (глава 3.6), розділ 4,
О. В. Фатхутдінова — розділ 2 (глава 2.4)

За загальною редакцією *В. П. Самохвалова*, доцента кафедри
теорії та історії держави і права Київського національного
університету імені Тараса Шевченка

© Алаїс С. І., Бобровник С. В., Лилак Д. Д.,
Самохвалов В. В., Самохвалов В. П.,
Фатхутдінова О. В., 2003
© Укр. Центр духовної культури, 2003

ISBN 966-628-058-2

Докорінні зміни, що відбулися в політичному, економічному та соціальному житті України у зв'язку з проголошенням її незалежності, об'єктивно зумовили бурхливий розвиток національного законодавства. І авторитет закону в системі інших законодавчих актів піднявся на якісно новий рівень після прийняття Основного Закону - Конституції України.

Модернізація та гармонізація законодавства України на засадах правової держави вимагає чіткого усвідомлення та глибокого вивчення категоріального й понятійного значення закону, його еволюційного розвитку та вдосконалення. Саме тому введення в українських юридичних академіях і університетах цілої низки нових основних й спеціальних навчальних курсів, які виконують роль основоположно-енциклопедичних, виступає як актуальний напрямок загальнонаукового правознавства. В цьому відношенні спеціальний курс "Енциклопедія законодавства (історико-порівняльний аналіз)", що читається на юридичному факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка для магістрів права, переслідує мету поглибленого аналізу становлення і розвитку національної системи законодавства як з історико-правової, так і з теоретичної точки зору. Дане видання є спробою лише частково систематизувати знання з історії і теорії закону, його ролі, змісту і значення у

відповідності до конкретно-історичних умов розвитку українського суспільства. А тому й видається лише як матеріали до лекцій, які витікають з основного завдання теорії та історії держави і права — фундаментальної, методологічної дисципліни у системі спеціальної юридичної освіти в сучасних умовах: сприяти підготовці в Україні юристів вищої кваліфікації, здатних брати активну участь в законотворчому процесі, що й передбачає відповідна спеціалізація "Енциклопедія права" на кафедрі теорії та історії держави і права юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Зазначена вихідна настанова й зумовила структуру посібника: поєднання теоретичних та історико-правових засад у порівняльному аналізі закону в системі соціальних й правових регуляторів суспільних відносин. Не можна не зауважити також, що в посібнику збережено (хоч і дещо в трансформованому вигляді) певні методичні підходи викладання цього предмета, які були започатковані проф. К. Неволіним, осмислювались маловідомі колишнім та нинішнім поколінням студентів посібники з відповідного курсу, що видавалися як в Україні, так і за її межами.

Автори будуть вдячні читачам за будь-які критичні зауваження і рекомендації, спрямовані на наукове й методичне поліпшення праці, їх, можливо, вдасться врахувати при підготовці підручника з даного спецкурсу. З огляду на такий намір, і дане видання залишається, до певної міри, лише першим кроком до осмислення проблем теорії та історії закону.

